

Patum

Vibh P10

# รางวัลเทิดพระเกียรติ

## สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

บังอร อุทธาภรณ์



นับตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2493 ซึ่งเป็นวันราชาภิเศกสมรส จนถึงปีพุทธศักราช 2535 นับเป็นเวลา 40 ปีเศษ ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเคียงคู่ องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาตลอด ทรงช่วยเหลือประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะ ชาวนาชาวไร่ผู้ยากไร้ให้สามารถประกอบอาชีพเสริมดำรงชีวิตที่สุขสมบูรณ์ยิ่งขึ้นกว่า

เกมทรงประกอบพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่จะช่วยเหลือประชาชนชาวไทยให้มีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น พระเกียรติคุณแผ่ไพศาลเป็นที่ทราบกันทั่วไปทั้งในหมู่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ องค์กรในนานาประเทศได้ทูลเกล้า ฯ ถวายรางวัลเป็นการเผยแพร่พระเกียรติยศอย่างมากมาย รางวัลเหล่านี้ไม่เพียงเป็นการเทิดพระเกียรติเท่านั้น แต่เป็นความภาคภูมิใจของประชาชนชาวไทยที่ชาวต่างประเทศได้เล็งเห็นถึงพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถที่ทรงปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทย

ไม่นับปริญญาบัตรที่มหาวิทยาลัยหลายประเทศได้ทูลเกล้า ฯ ถวายแล้ว องค์กรต่างประเทศได้ทูลเกล้า ฯ ถวายรางวัลต่าง ๆ ดังนี้

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (F.A.O.) ได้สร้างเหรียญวีรสติเฉลิมพระเกียรติในฐานะที่เป็นสตรีดีเด่น ทรงอุทิศพระองค์พัฒนาสตรีและประชาชนในชนบท จึงถวายเหรียญนี้เมื่อพุทธศักราช 2522 องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติได้ประกาศสดุดีพระเกียรติคุณว่า

“สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถแห่งประเทศไทยทรงมีน้ำพระทัยเปี่ยม  
ไปด้วยคุณธรรม พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์แก่ประชาชนชาวไทยทั้งมวลอยู่  
เสมอมิได้ขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ขัดสนยากจนในท้องถิ่นชนบท ทรงทุ่มเทอุทิศทุก  
สิ่งทุกอย่าง ทรงเป็นผู้มองการณ์ไกล ทรงพยายามทุกวิถีทางที่จะยกฐานะของสตรีให้มี  
ระดับสูงขึ้นอยู่เสมอ.... ทรงมีพระเมตตาธรรมอย่างล้นเหลือ ทรงปรารถนาที่จะให้เกิดความ  
เป็นธรรมในหมู่ประชาชนทั่วประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่พระราชทานโอกาสให้  
บรรดาเกษตรกรได้เป็นเจ้าของที่ทำกินกันอย่างทั่วถึง องค์การอาหารและเกษตรแห่ง  
สหประชาชาติจึงน้อมเกล้า ฯ ถวาย เหรียญซีเรส ประจำปีคริสตศักราช 1979 แก่  
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เหรียญนี้เป็นเหรียญที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเกียรติ  
แก่สตรีของโลกที่มีผลงานดีเด่นเท่านั้น”

ต่อมาปีพุทธศักราช 2524 สหพันธ์พิทักษ์เด็ก (Save the Children Federation) ได้  
ทูลเกล้า ฯ ถวายรางวัลพิทักษ์เด็กดีเด่น เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2524 ในวาระฉลองครบรอบ  
ปีที่ 50 ของสหพันธ์

นายเควิต ร็อกกีเฟลเลอร์ ประธานสหพันธ์พิทักษ์เด็กได้กราบบังคมทูลสดุดีตอนหนึ่งว่า  
“พระองค์ทรงพระอุทิศพระวิริยะแก้ไข้ปัญหาทุกข์ยากของราษฎรที่ยากไร้ ทรงมี  
มนุษยธรรมล้ำเลิศ และมีพระมหากรุณาธิคุณทรงช่วยเหลือผู้ลี้ภัยที่เข้ามาพึ่งพระบรม  
โพธิสมภาร โดยเฉพาะเด็กกำพร้าที่ต้องเผชิญเคราะห์กรรมของชาติอย่างไม่เป็นธรรมตั้ง  
แต่เยาว์วัย เป็นที่ประจักษ์และสรรเสริญในพระมหากรุณาธิคุณไปทั่วทุกมุมโลก”

นายโรเบิร์ต ออกซานส์ ประธานสถาบันเอเชียโซไซตี้ กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐ  
อเมริกาได้ทูลเกล้า ฯ ถวายรางวัลค่านมนุษยธรรม เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พุทธศักราช 2528

ปีพุทธศักราช 2529 นายรัสเซล เทรน ประธานกรรมการอำนวยการมูลนิธิคุ้มครอง  
สัตว์ป่าของโลกได้ทูลเกล้า ฯ ถวายพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะบุคคลดีเด่นด้าน  
อนุรักษ์สัตว์ป่า ในประกาศเกียรติคุณ มีความตอนหนึ่งว่า

“รางวัลนี้ทูลเกล้า ฯ ถวายเพื่อแสดงว่า สมเด็จพระบรมราชินีนาถของไทยทรง  
เป็นนักอนุรักษ์ชั้นนำที่ทรงช่วยเหลืองานอนุรักษ์มาเป็นเวลานาน” ทั้งนี้ก็เพราะโครงการ  
ด้านการอนุรักษ์หลายโครงการ เช่น โครงการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ เช่น  
กระซู่ นกหว้า นกแว่น เก่าทะเล ฯลฯ โครงการป่ารกน้ำ ที่จังหวัดสกลนคร เป็นต้น

ปีพุทธศักราช 2531 ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ ซึ่งเป็นวิทยาลัยแพทย์เก่าแก่ของประเทศ  
อังกฤษได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระเกียรติคุณ สมาชิกภาพกิตติมศักดิ์ เซอร์โรย์มอนต์ ฮอฟแมน เบอร์ก  
ประธานราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ได้กราบบังคมทูลสกุติพระเกียรติคุณ สรุปใจความว่า

“ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งนี้จะมอบสมาชิกภาพกิตติมศักดิ์จำนวนจำกัดเฉพาะ  
ผู้ที่เหมาะสมจริง ๆ ส่วนใหญ่จะมอบให้แก่แพทย์และนักวิทยาศาสตร์ผู้ประสบความสำเร็จ  
ดีเด่นเป็นที่รู้จักกันทั่วโลกในสาขาอายุรศาสตร์และศาสตร์ที่สัมพันธ์กัน สมาชิกราช-  
วิทยาลัยได้ประจักษ์ว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถของไทยทรงประกอบพระราชกรณียกิจ  
อเนกประการเพื่อความเจริญของการแพทย์และการสาธารณสุข ได้ทรงก่อตั้งหน่วยแพทย์  
พระราชทาน แพทย์อาสาเพื่อรักษาประชาชนผู้เจ็บป่วยในดินทุรกันดารทุกแห่ง และได้  
ทรงพระอุทิศสาหัสเสด็จไปทรงอำนวยการรักษาพยาบาลด้วยพระองค์เอง ได้ช่วยผ่อนคลาย  
ปัญหาสุขภาพอนามัยของพสกนิกรได้มาก ได้ทรงช่วยเหลือแก่ผู้ลี้ภัยที่ได้รับทุกข์ยาก  
จากภัยสงคราม ยิ่งความซาบซึ้งสรรเสริญไปทั่วโลกว่าทรงช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วย  
ความรักและความเมตตาโดยแท้ ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์เทิดทูนพระราชกรณียกิจของ  
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถที่ทรงพระกรุณาสนับสนุนให้  
มีการสถาปนาราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ขึ้นในประเทศไทย”

เดือนสิงหาคม ปีพุทธศักราช 2534 องค์กร “กลุ่มผู้สนับสนุนพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งกรุง  
วอชิงตัน ดี.ซี. (Friends of the Capital Children's Museum) ได้ประกาศทูลเกล้าฯ ถวาย  
รางวัลมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ปี 2534 (International Humanitarian Award)

รางวัลนี้ตามปกติ คือ รางวัล Humanitarian of the Year Award (รางวัล  
มนุษยธรรมแห่งปี) คณะกรรมการฯ มอบให้บุคคลผู้มีผลงานดีเด่นในการยกระดับคุณภาพชีวิตของ  
คนจำนวนมากให้ดีขึ้น ผู้ที่เคยรับรางวัลนี้เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก อาทิ  
นางแนนซี เรแกน จากผลงานการต่อต้านยาเสพติด นางบาร์บารา บุช จากผลงานการต่อสู้ความ  
ไม่รู้หนังสือของคนจำนวนมาก

นางเอสเธอร์ คุเปอร์ สมิท ประธานกลุ่มผู้สนับสนุนพิพิธภัณฑ์เด็กแห่งกรุงวอชิงตัน  
ดี. ซี. และคณะประกอบด้วยภริยาวุฒิสภาสหรัฐอเมริกา 5 คน ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย  
เป็นการส่วนตัว นางคุเปอร์ สมิทและคณะได้ไปชมกิจกรรมของศูนย์ฝึกศิลปะที่ในอาคารบริเวณ

พระกำหนดกิจตรลดา ได้เห็นผลงานของสมาชิก ๆ ที่แต่เดิมไม่เคยเป็นช่างมาก่อน แต่ได้ฝึกฝนอบรม ในศูนย์ฝึกของมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ นอกจากนี้ นางกุเปอร สมิทธิ์และคณะได้เดินทางไปเยือนค่าย ผู้ลี้ภัย และได้ทราบถึงพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระองค์ท่านไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมกิจการ ศึกษาของประชาชน หรือการจัดตั้งมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษเพื่ออนุรักษ ส่งเสริมและเผยแพร่งาน ศิลปประติมากรรมของชาวชนบท รวมทั้งเพื่อให้ครอบครัวของเกษตรกรและผู้ยากไร้ในชนบทได้มีอาชีพ เสริม นางกุเปอร สมิทธิ์และคณะกรรมการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงเทพฯ ได้พิจารณา เห็นว่า กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. มีการให้รางวัลมนุษยธรรมแห่งปีจึงเห็นควรทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลนี้เป็น รางวัลนานาชาติ คือ รางวัลมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงรับรางวัลนี้เมื่อ วันที่ 1 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2534 ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้เปิดเผยว่า องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) จะทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองโบโรบูตธ (UNESCO Borobodur Medal Award) เจริญพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ด้วย ตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงส่งเสริมด้านศิลปะและการสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงาน ของมูลนิธิศิลปาชีพด้านหัตถกรรมสิ่งทอในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งงานด้านอนุรักษฟื้นฟูผ้าไหม ไทยไม่ให้สูญหาย นายมายอร์ ผู้อำนวยการยูเนสโกจะเดินทางมาจากสำนักงานใหญ่ที่กรุงปารีสเพื่อ ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญนี้ในพิธีเปิดงาน “มรดกสิ่งทอของเอเชียหัตถกรรมและอุตสาหกรรม” ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2535 โดยคณะกรรมการจัดงานได้กราบ บังคมทูลเชิญสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิด งานในครั้งนี้ด้วย